

COMPLIMENT DELS COMPROMISOS ADQUIRITS AMB EL GRECO

L'Executiu enllesteix un codi per prevenir la corrupció al funcionariat

► El text regula el conflicte d'interessos i prohibeix la recepció de regals i invitacions

► Es defineix amb precisió el secret professional i el deure d'informar

IAGO ANDREU*
ANDORRA LA VELLA

El Govern ja ha enllestit el Codi de conducta per l'Administració, un conjunt de normes deontològiques orientades a assegurar un bon servei públic i, sobretot, a prevenir la corrupció, l'abús de poder i el tràfic d'influències al si de la Funció Pública. El text, signat pel cap de Govern, Jaume Bartumeu, concreta disposicions ja contingudes a la Llei de la Funció Pública i compleix amb les recomanacions del Grup d'Estats contra la Corrupció (Greco) del Consell d'Europa.

Segons s'explica a l'exposició de motius del codi al qual ha tingut accés aquest rotatiu, la publicació d'aquestes normes ètiques són conseqüència directa de la incorporació

► El servei de tràmits de l'Executiu, a la planta baixa de l'edifici administratiu del Govern.

d'Andorra al Greco el 2005. L'objectiu del codi –que no té caràcter legal o reglamentari, sinó més aviat similar a les pautes d'orientació adreçades pel cap de Govern als ministres– és desenvolupar els principis deontològics continguts a la llei, precisar les normes de conducta dels funcionaris i informar els ciutadans.

Després d'una primera part en què es defineixen els deures i principis bàsics d'actuació, el Codi entra a precisar les normes contra la corrupció i el conflicte d'interessos sobre les incompatibilitats i el deure de secret. El text prohibeix als funcionaris acceptar beneficis o promeses de benefici de caràcter privat, així com

fer ús de la seva influència per afavorir un interès particular.

FINS AL QUART GRAU // Quant al conflicte d'interessos, el codi insta els funcionaris a evitar participar en assumptes en els quals tinguin interès particular ells o els seus familiars fins al quart grau de consanguini-

tat –cosins– i el segon d'afinitat –cunyats. El codi impedeix als funcionaris deixar-se influenciar per aquestes relacions i, fins i tot, semblar que es deixen influenciar; és per això que comina als empleats públics a «evitar aquests conflictes, siguin reals, potencials o susceptibles d'existir».

També és molt extensa la regulació sobre la recepció de regals i invitacions que queden, per norma general, prohibides –amb alguna excepció, com és el cas dels regals de Nadal o altres celebracions tradicionals. En el mateix article s'imposa als funcionaris el deure de comunicació al superior jeràrquic de la recepció d'un regal que no es pot retornar o l'acceptació d'una invitació que no es pot rebutjar.

NO RETENIR INFORMACIÓ // El codi de conducta precisa les condicions del secret professional dels funcionaris, especialment quant a les dades personals i les informacions confidencials. D'altra banda, però, el text també insisteix en la prohibició de retenir informacions oficials que poden o han de ser donades a conèixer públicament, així com en la interdicció de difondre informacions de les quals no hi ha garantia de certesa i exactitud. =

*iandreu@andorra.elperiodico.com

El codi ètic en detall

El text elaborat per la presidència del Govern té per objectiu evitar la corrupció i també regular els principis professionals dels funcionaris

I. A.
ANDORRA LA VELLA

1 Rebutjar beneficis privats i no influir ni deixar-se influir

«L'agent públic ha de rebutjar categòricament tot benefici o promesa de benefici de caràcter personal o privat, per a ell o per a tercers, que pugui obtenir [...] per l'ús degut o indegut de les funcions que li són pròpies», estableix el Codi de conducta. El text també prohibeix fer ús del càrrec per influenciar –gràcies al càrrec o qualsevol altra relació– en favor d'un interès particular, així com deixar-se influir per aquest tipus d'interessos. Concretant més, es prohibeix als funcionaris a fer «ús abusiu» del seu càrrec per obtenir un treball al sector privat. D'altra banda, i ja més en una clau de cara al públic, el Codi recorda als empleats públics que el seu comportament ha de ser sempre el «necessari per preservar i reforçar la confiança del ciutadà en la integritat, la imparcialitat i la eficàcia dels serveis públics».

2 No acceptar regals ni invitacions, excepte en determinats casos

«L'agent públic no ha de demanar ni acceptar, per a ell, la seva família o altres pròxims, cap regal, favor, invitació o tot altre tipus d'avantatge que pugui influenciar o semblar influenciar en la imparcialitat amb la qual exerceix les seves funcions», estableix el Codi de conducta dels funcionaris. Aquesta prohibició té determinades excepcions, també previstes al text: els regals que es rebien en relacions protocol·làries habituals o tradicionals –que pertanyen a l'Administració i no al funcionari–, i els obsequis de les festes i celebracions oficials o tradicionals. El text especifica que per Nadal es poden acceptar regals «sempre i quan l'oferiment s'entengui com una manifestació d'una tradició popular i no es personalitzin». Aquest tipus de regals s'han de repartir de forma homogènia entre el personal. També es poden acceptar regals o invitacions de cortesia «sempre i quan tinguin lloc de forma puntual i esporàdica».

3 Secret professional i obligació d'informar i col·laborar

El Codi de conducta estableix que els funcionaris no poden «difondre cap informació coneguda per raó de les funcions que desenvolupen si no és emparat per les instruccions precises dels seus superiors». Aquest deure de secret abraça especialment les dades de caràcter personal i les informacions confidencials. A més de no poder revelar aquestes informacions, el Codi recorda als empleats públics que han de «prendre totes les mesures necessàries per garantir la seguretat, la custòdia i la confidencialitat» de les mateixes. El deure de secret, a més, no s'acaba quan s'extingeix la relació del funcionari amb l'Administració, sinó que es manté vigent. El Codi també prohibeix als funcionaris retenir informació que es pot o s'ha de fer pública. A més, comina els agents de l'administració a col·laborar amb la Policia, la Batllia i la Fiscalia i a denunciar tota infracció penal de la que tingui coneixement.

4 Evitar el conflicte d'interessos privats amb l'interès públic

«L'agent públic ha d'evitar que els seus interessos privats entrin en conflicte amb les funcions públiques que desenvolupa», diu el codi ètic dels funcionaris. Els agents de l'Administració han d'evitar que els interessos particular, propis o aliens, els influencin o semblin que els influencien en l'exercici de la seva tasca pública. El conflicte d'interessos es presumeix existent quan l'actuació del funcionari pugui beneficiar els seus familiars fins al quart grau de consanguinitat i fins al segon d'afinitat. En cas que el conflicte existeixi, el funcionari haurà d'informar-ne al seu superior jeràrquic.

5 No fer un ús personal dels béns de titularitat pública

El text també introdueix una sèrie d'obligacions de caràcter professional, entre les quals hi ha el respecte als horaris, la cura del material i l'assistència a les reunions convocades pels superiors. El mateix article estableix la prohibició d'usar a títol personal el material, equipaments i instal·lacions de l'Administració. A més, es recorda als funcionaris que no poden consumir «cap tipus de beguda o producte que pugui alterar les seves facultats o que malmeti la seva imatge», especialment en l'atenció al públic o durant la conducció de vehicles a motor.

6 Evitar que activitats polítiques i sindicals interfereixin

El Codi de conducta no impedeix als funcionaris desenvolupar activitats polítiques o sindicals, però sí que els obliga a evitar que aquestes activitats influeixin en la seva tasca o afectin el bon nom de l'Administració. S'estableix que la participació d'un funcionari en organitzacions professionals o sindicals ha d'«evitar que per aquest mitjà es doni publicitat a accions reivindicatives que minvin la imatge, el respecte i la confiança del ciutadà en l'Administració». També fixa que la participació en activitats polítiques no pot comprometre la neutralitat de la Funció Pública.

7 Eficàcia, professionalitat, neutralitat i equitat

El Codi ètic es fonamenta en els quatre principis rectoros de l'Administració establerts a la Llei de la Funció Pública. Aquests principis són els d'eficàcia, professionalitat, neutralitat –especialment política– i equitat, és a dir, valorant les circumstàncies de cada cas i prioritant l'interès general. El Codi de conducta obliga els agents de l'administració a tenir un tracte «respectuós i just» amb els ciutadans administrats, amb els membres d'altres administracions andorranes o estrangeres i amb els seus superiors jeràrquics. =